

**Institucijski projekti Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu
2015.-2020.**

Naziv projekta
Istraživanje aktualnih tema iz kanonskog prava: <i>teorija i primjena</i>
Strateško područje; naslov teme¹
Strateško područje: 6. Praktičnoteološka teorija i crkvena praksa vjere u vrtlogu trenutnih idejno-društvenih, moralno-etičkih i socijalnih pomutnji i izazova Naslov strateške teme: Istraživanje aktualnih tema iz kanonskog prava: <i>teorija i primjena</i> (vidi: KBF, <i>Strateški program znanstvenih istraživanja 2015. – 2020.</i> , Naslov 2.2.2., str. 6)
Voditelj projekta
Prof. dr. sc. Josip Šalković Doc. dr. sc. Lucija Boljat
Suradnici
Prof. dr. sc. Slavko Zec, područni studij, Teologija u Rijeci Mr. sc. Emil Svažić, područni studij, Teologija u Rijeci Mr. sc. Ivan Rak, vanjski suradnik pri Katedri kanonskog prava Članovi strukovne udruge: Hrvatskoga kanonističkog društva
Trajanje projekta
2015.-2020.
Ukupan iznos troškova projekta Izvor financiranja
Organizacija međunarodnog simpozija na bazi 70 sudionika: 2015.: KBF 5.000,00 kn; HKD 15.000,00 kn; HBK 70.000,00 kn. 2016.: KBF 5.000,00 kn; HKD 15.000,00 kn; HBK 70.000,00 kn; 2017.: KBF 5.000,00 kn; HKD 15.000,00 kn; HBK 70.000,00 kn; 2018.: KBF 5.000,00 kn; HKD 15.000,00 kn; HBK 70.000,00 kn; 2019.: KBF 5.000,00 kn; HKD 15.000,00 kn; HBK 70.000,00 kn.

¹ Vidi *Strateški program znanstvenih istraživanja 2015. – 2020.*, 5. poglavlje, str. 23-37.

Sažetak

(metodologija istraživanja; ciljevi; očekivani rezultati)

Pedeset godina nakon završetka Drugoga vatikanskog koncila i trideset godina nakon stupanja na snagu važećega Zakonika kanonskoga prava najaktualnija i najpropitivanija tema je, ustvari, praktična, odnosno pravno-pastoralna primjena sadržaja Koncila i Zakonika.

U razdoblju nakon Koncila i stupanja Zakonika na snagu, na našim prostorima ostvarena je hrabra preobrazba u nekim crkvenim ustanovama prema saborskim zahtjevima i praktičnim smjernicama. U Zakoniku se nalazi opisan »idealni program« te preobrazbe koju treba ostvariti. No, pojedine odredbe Zakonika, nakon više desetljeća, izložene su opasnosti da ostanu samo mrtvo slovo na papiru ukoliko se ne ostvare u životu partikularnih Crkava u Hrvatskoj. Nedovoljna upoznatost sa sadržajem zakona, nizak stupanj pravne kulture, selektivna primjena obveza, prava, zabrana i preporuka i dr. samo su neki od uzroka zbog kojih pravda nije više i bolje ostvarena u životu Božjeg naroda, Crkve u Hrvatskoj.

Kanonsko pravo (u teoriji i primjeni) u vrtlogu je trenutnih eklezioloških, društvenih, moralno-etičkih, socijalnih pomutnji i izazova te se javljaju određena aktualna pitanja i problemi na području ženidbenog, procesnog, kaznenog, imovinskog prava, prava sakramenata, prava Božjeg naroda, odnosa prema drugim vjerskim zajednicama, odnosa Crkve i države i dr. Drugim riječima, kanonsko pravo i pastoral suočeni su u ovom trenutku s nekim aktualnim pravno-pastoralnim pitanjima koja se odnose npr. na ništavost ženidbe, organiziranje i provedbu sudskog pastoralnog, deontologiju službenika pravde, ekumenizam i međuvjerski dijalog, zaštitu maloljetnika u Crkvi i dr.

Stručnjaci na području kanonskog prava nalaze se pred izazovom odgovora na ta aktualna pitanja, pomoći u ostvarenju kanonsko-pravnog okvira, odnosno u ispunjenju očekivanja općeg i partikularnog zakonodavca. U skladu s navedenim, Katedra kanonskoga prava zauzima se u sadašnjem trenutku da pruži odgovore na neka aktualna pitanja koja dotiču odnos kanonskog prava i pastoralnog putem ovog projekta. U istraživanju se svake godine stavlja naglasak na jednu od sljedećih tema: ništavost ženidbe, sudski pastoral, ekumenizam i međuvjerski dijalog, službenici pravde, zaštita maloljetnika u Crkvi.

Nakon što se odredi godišnja tema, pristupa se prosudbi njezina stanja, naznačuju se otvorena pitanja, pravne novine, promjene i izazovi te se pozivaju stručnjaci (kanonisti, civilni pravници i dr.) da odgovore na postavljene teze. Rezultati istraživanja izlagat će se na znanstvenom skupu, a objaviti u zborniku radova.

Glavni cilj istraživanja je utvrditi koliko su i u kojem stupnju provedene kanonske odredbe o aktualnom pitanju; što prije njihovu provedbu; kako postići viši stupanj pravne kulture; kako pristupiti cjeloživotnoj formaciji s ciljem bolje provedbe kanonsko-pravnog okvira.

Očekivani doprinosi znanstvenog istraživanja su da se na temelju empirijskih egzaktnih pokazatelja nastojati redefinirati ponajprije postojeće pravno djelovanje i pastoralnu praksu te ponuditi odgovarajuće pravno-pastoralne modele koji su vjerni kanonskom uređenju, odgovaraju potrebama vjernika kao pojedinca i kao zajednice, (re)pozicioniranju kanonskog prava u teoriji i praksi, u Crkvi i u hrvatskom društvu te trajno nastojanje da se provode smjernice Drugoga vatikanskog koncila i odredbe Zakonika kanonskoga prava iz 1983. godine.

Ključne riječi

Ništavost ženidbe, sudski pastoral, službenici pravde, ekumenizam i međuvjerski dijalog, zaštita

maloljetnika u Crkvi.

Ostvareni rezultati

1. Organizacija međunarodnog simpozija crkvenih pravnika od 2015. do 2020.: IX. međunarodni simpozij crkvenih pravnika na temu »Dokaz o ništavosti ženidbe«, održan 9. i 10. listopada 2015. godine u Potocima (Mostar); X. međunarodni simpozij crkvenih pravnika na temu »Parnice za proglašenje ništavosti ženidbe. Očekivanja i izazovi reforme postupka«, održan 7. i 8. listopada 2016. godine u Poreču; XI. međunarodni simpozij crkvenih pravnika na temu »Ekumenizam i međuvjerski dijalog. Kanonsko-pravne teme«, održan 13. i 14. listopada 2017. godine u Sisku; XII. međunarodni simpozij crkvenih pravnika na temu »Personalne pretpostavke za novi kanonski ženidbeni postupak«, održan 12. i 13. listopada 2018. godine u Otočcu (Slovenija); XIII. međunarodni simpozij crkvenih pravnika na temu »Spolno zlostavljanje maloljetnika. Odgovor Crkve u svjetlu kanonskog prava«, održan 11. i 12. listopada 2019. godine u Malinskoj.
2. Priprema za objavljivanje Zbornika radova s X., XI., i XII. međunarodnog simpozija crkvenih pravnika.
3. Objava publikacija: Lucija BOLJAT – Josip ŠALKOVIĆ, *Priručnik za provedbu pastoralne istrage i pripravu parnice proglašenja ništavosti ženidbe*, GK, Zagreb, 2016.; Slavko ZEC, *Mitis Iudex Dominus Iesus. Blagi sudac Gospodin Isus. Komentar i primjena*, Zagreb, 2017.